Криган Серафима Герасимівна
Сергійчук Юліанна Павлівна

«Українська мова»

підручник для 1 класу з навчанням угорською мовою
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах, з аудіосупроводом)

МПП «Букрек»
2025

Підручник розроблено відповідно до навчальної програми з української мови (складник типової освітньої програми) для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням угорською мовою

Серафима Криган, Юліанна Сергійчук

УКРАЇНСЬКА МОВА

1 клас

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Частина 1

Серафима Криган, Юліанна Сергійчук

УКРАЇНСЬКА МОВА

Підручник для 1 класу
з навчанням угорською мовою
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах, з аудіосупроводом)

ЧАСТИНА 1, з аудіосупроводом

Чернівці
„Букрек”

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 345)

Підручник розроблено відповідно до навчальної програми з української мови (складник типової освітньої програми) для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням угорською мовою

Електронний додаток
https://lms.e-school.net.ua/courses/join/12ff7fe9/

Умовна позначка

Послухай в електронному додатку

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Слова Павла Чубинського
Музика Михайла Вербицького

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запанує і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:
Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Знайомство, вітання, привітання • Ismerkedés, köszönés, köszöntés

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Доброго ранку! Добрий день! Добрий вечір! Вітаю! Радий тебе (вас) бачити. До побачення! На все добре! Будьте здорові! Доброго здоров'я! Зі святом (святами) вас! На все добре! Бог на поміч! Слава Україні!

Словник • Szótár

вітáння – köszönés
привíт – szervusz, szia, sziasztok, szervusztok
дóброго рáнку – jó reggelt kívánok
дóбрий день – jó napot kívánok
зі свя́том вас – boldog ünnepeket!
вітáю – gratulálok
Слáва Україні! – Dicsőség Ukrajnának!
звертáння – megszólítás

Спілкуюся • Beszélgetek

– Привіт!
– Привіт!
– Як тебе звати?
– Мене звати Ігор.
– Приємно познайомитись!
– Навзаєм!
– Будь ласка, знайомся, це моя подруга Ганна.

▸ Вибери один із варіантів та інсценуй зустріч.

Варіанти:

1. Зустріч з братом;
2. Зустріч з сестрою.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Гра „Привітайся”. Які вітання ти знаєш? Як привітатися з ровесником/ровесницею, мамою, сусідом, учителем/учителькою?

Школа • Iskola

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Школа, вхід, вихід, коридор, гардероб, їдальня, бібліотека, читальний зал, спортивний зал, музична кімната, актова зала, комп'ютерний клас, кабінет директора, укриття.

Ось і школа, ось і клас,
Він давно чекає нас.
І прийшли ми всі сюди,
Щоб учитись і рости.

Словник • Szótár

шко́ла – iskola
коридо́р – folyosó
бібліоте́ка – könyvtár
клас – tanterem
гардеро́б – ruhatár
а́ктова за́ла – díszterem
спорти́вний зал – tornaterem
їда́льня – étkezde
укриття́ – óvóhely

Спілкуюся • Beszélgetek

– Яке сьогодні свято?
– Сьогодні 1 вересня – День знань.
– Куди йдуть діти 1 вересня?
– 1 вересня діти йдуть до школи.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Виконай інтерактивні вправи в електронному додатку.

▸ Уміння вести діалог: учитель / учителька — учень / учениця, учень — учитель / учителька.

Клас • Osztály

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Клас, дошка, вчитель, вчителька, учень, учениця, стіл, стілець, парта, глобус, розклад, підлога, стеля, годинник, вказівка, крейда, шафа, двері, вікно.

Стоїть будинок.
Хто в нього увійде,
Той знання знайде.
(Школа)

У вересні зустрічає нас
Великий і світлий …
(Клас)

Словник • Szótár

двéрі – ajtó
стіл – asztal
крéйда – kréta
стілéць – szék
дóшка – tábla
пáрта – iskolapad
клас – osztály
укáзка – mutatópálca
вікно – ablak
годинник – óra

Спілкуюся • Beszélgetek

- Хто зайвий на малюнку в класі?

Досліджую • Vizsgálódom

- Виконай інтерактивну вправу в електронному додатку.
- Екскурсія класом.

Мої іграшки • Játékaim

Слухаю • Figyelek

▸ Послухай і повтори:

– Не вгадать тобі нізащо,
Котра з іграшок – найкраща!
– Знаю! Трактор заводний!
– Зовсім ні.
– Електрична залізниця!
– Помилився.
– Ну, тоді це – пароплав!
– Не вгадав! Не вгадав.
– Зрозуміло, це – літак!
– Знов не так.
Добре, відповідь я дам!
Ту, яку зробив ти сам!

Анатолій Костецький

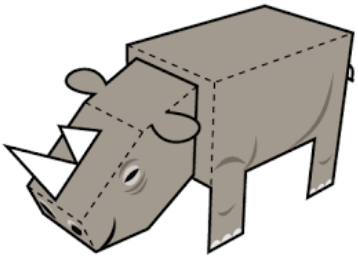

Словник • Szótár

іграшки – játékok
ляльки́ – babák
маши́нка – autó
тра́ктор – traktor
по́їзд – vonat
конструктор – építő játék
ро́бот – robot
па́зли – kirakós játék

Спілкуюся • Beszélgetek

– Хто на малюнку?

– На малюнку діти та вчителька.

– Якими іграшками вони граються?

– Вони граються різними іграшками.

– Назви, хто з дітей грається поїздом.

– Настя та Олесь граються поїздом.

▸ Намалюй, зроби з паперу або з інших підручних матеріалів іграшку.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Які іграшки найбільше люблять діти?

Ігри, забави • Játékok, szórakozás

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Котилася торба
З великого горба,
А в тій торбі хліб-паляниця,
Кому доведеться,
Тому і жмуриться.

Дружно, діти: раз, два, три!
Разом вліво поверни!
А як скажем скок, скок, скок,—
Відгадай, чий голосок!

За горами, за лісами
Стоїть бочка з пирогами,
Раз, два, три, то жмурити
будеш ти!

Словник • Szótár

жму́рити – bújócskázni
хова́тися – elbújni
гра́тися – játszani
відгада́ти – kitalálni
го́лос – hang
поверни́ – fordulj meg
дру́жно – egyszerre, együtt
коти́лася – gurult

Спілкуюся • Beszélgetek

– Як називається ця дитяча гра?
– Ця дитяча гра називається „піжмурки”.
– Назви, скільки дітей грають на малюнку.
– На малюнку в піжмурки граються четверо дітей.

▸ Вибери один із варіантів та скажи яка твоя думка до майбутніх дитячих ігор? Чому ти так вважаєш?

Варіанти:

1. Діти люблять ігри в телефоні;
2. Діти люблять ігри на вулиці;
3. Діти люблять гібридні ігри.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Які ігри зараз популярні серед дітей?

Колискові пісні • Altatók

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Місяць яснесенький
Промінь тихесенький
Кинув до нас.
Спи, мій малесенький,
Пізній бо час.
Леся Українка

Колискова
Колисонько, колисонько,
Колиши нам дитиноньку,
А щоб спало, не плакало,
А щоб росло, не боліло
Ні голівка, ні все тіло.

Словник • Szótár

колискóві пісні – bölcsődalok, altatók
лю́лі-лю́лі – á-á
спа́ти – aludni
сон – álom
місяць – hold
засина́ти – elaludni
співа́ти – énekelni, dalolni

Спілкуюся • Beszélgetek

– Хочеш послухати колискову пісню, Іринко?

– Так. Хочу.

– Заспівати тобі?

– Так.

Олеся заспівала.

– Дуже гарна колисанка, – сказала Іринка.

▸ Про що мовиться у колисковій пісні?

Спіть, діточки, спіть,
Віченька стуліть!
Дрібен дощик стукотить
Вікнам казку гомонить.
Дрібен дощик пада там,
А тут тихо, тепло нам
При матусі рідненькій,
Спіть, діточки, спіть,
Віченька стуліть!

Марія Підгірянка

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Які колискові пісні ти знаєш?

Ввічливість • Udvariasság

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай вчителя/вчительку і додай пропущені слова:

– Зараз, діти, ми пограємось у цікаву гру. Я пропускатиму деякі слова, а ви ці слова будете називати українською мовою. Отже, почнімо. Будьте уважні!

У 1-й клас прийшла новенька дівчинка. Вона зайшла до класу і тихо сказала … … (*Добрий день!*)

Діти радісно і голосно відповіли … … (*Добрий день!*)

Як же її звати? – подумали діти, а Сергійко запитав: … … (*Як тебе звуть?*)

„Наталка", – відповіла дівчинка. Максимко запропонував їй стілець і сказав: … … (*Будь ласка*).

Наталочка сіла і сказала: … … (*Дякую*).

Діти на перерві гралися. Та ось Іринка ненароком штовхнула Наталочку, повернулася до неї і перепросила: … … (*Вибач, будь ласка*).

Словник • Szótár

будь ла́ска – legyen szíves, kérem

скажіть, будь ла́ска – mondja meg, legyen szíves

про́шу – tessék, kérem

прохо́дьте, будь ласка – jöjjön be, legyen szíves

дозво́льте допомогти – engedje meg, hogy segítsek

Спілкуюся • Beszélgetek

В лісі жив Ведмідь-гультяй,
Знав єдине слово: „Дай!”
– Дайте меду і малини!
– Дайте рибки і калини!
Дорікали звірі вслід:
– Ну й неввічливий ведмідь!
Чи тобі завчити важко
Чарівні слова: БУДЬ ЛАСКА!

Ігор Січовик

Досліджую • Vizsgálódom

- Інсценування різних ситуацій ввічливості.

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори за вчителем/вчителькою:

Жили собі дідусь і бабуся. Пішов дідусь на город та й посадив ріпку. Росла ріпка, росла та й виросла велика. От настав час виривати ріпку. Пішов дідусь на город, взяв ріпку за чуб. Тягнув, тягнув, промучився весь день, а ріпка сидить у землі, як пень...

Словник • Szótár

дідýсь – nagyapa
пéсик – kiskutya
бабýся – nagymama
внýчка – unoka (lány)
кíшка – macska
мúшка – kisegér
тягнýли – húzták
ріпка – répa
вúтягнули – kihúzták

Спілкуюся • Beszélgetek

– Хто посадив ріпку?
– Ріпку посадив дідусь.
– Яка виросла ріпка?
– Ріпка виросла велика.
– Що зробив дідусь?
– Дідусь тягнув ріпку.
– Кого кличе дідусь?
– Дідусь кличе бабусю.

- Створи власний малюнок до казки „Ріпка”

Досліджую • Vizsgálódom

- Досліди, що росте на городі.
- Послухай в електронному додатку розширену версію казки „Ріпка”.
- Інсценування казки „Ріпка”.

Казка „Вовк і семеро козенят”

„A farkas és a hét kecskegida” c. mese

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори за вчителем/вчителькою:

Жила-була коза. Вона мала семеро козенят і так їх любила, як може любити тільки мати. Ось вона якось надумала йти до лісу пошукати їжі, зібрала у коло усіх своїх діточок та й каже:

– Любі мої дітки, треба мені піти до лісу. А ви, дивіться, стережіться вовка! ...

Словник • Szótár

коза́ – kecske
вовк – farkas
козеня́та – kecskegidák
підійшо́в – odament
ма́ма – anya
го́лос – hang
пішла́ – elment
слу́хатися – szótfogadni

Спілкуюся • Beszélgetek

– Що говорить коза?
– Коза навчає дітей бути уважними і слухняними.
– Хто слухає під вікном?
– Під вікном слухає вовк.
– Куди пішла коза?
– Коза пішла добувати їжу.

▸ Створи з підручних матеріалів персонажів казки, додаючи їм характерні емоційні риси:

позитивні персонажі — в світлих тонах;

негативні персонажі — темних тонах.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Послухай в електронному додатку розширену версію казки „Вовк і семеро козенят”.

▸ Інсценування казки „Вовк і семеро козенят”.

▸ Досліджуй розповідне речення з чотирьох слів та одно, дво- і трискладові слова.

Казка „Колобок” • A „Cipó” c. mese

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори за вчителем/вчителькою:

Жили собі дід та баба. Одного разу дід і каже:

– Бабусю! Піди у хижку та назмітай у засіці борошна, та спечи мені колобок.

Баба так і зробила. Спекла колобок і залишила на вікні, щоб простиг. А він з вікна та на призьбу, а з призьби та на землю, та й покотився дорогою.

Словник • Szótár

колобо́к – cipó
бо́рошно – liszt
спекла́ – megsütötte
покла́ла – betette
покоти́вся – elgurult
з’їм – megeszlek
ведмі́дь – medve
лиси́ця – róka
стрибну́в – leugrott
на язик – a nyelvére

Спілкуюся • Beszélgetek

– Що зробила бабуся з борошна?
– Бабуся з борошна зробила колобок.
– Де вона його поклала?
– Бабуся поклала колобка на підвіконня.
– Що трапилось з колобком?
– Колобок втік.
– Куди він втік?
– Він покотився дорогою.

▸ Вибери один із варіантів:

Варіанти:

1. Створи власну картину, дописуючи відсутніх персонажів: зайчик, вовк, ведмідь, лисиця;

2. Створи власну картину тільки з позитивних персонажів;

3. Створи власну картину тільки з негативних персонажів.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Послухай в електронному додатку розширену версію казки „Колобок”.

▸ Інсценування казки „Колобок”.

Друзі • Barátok

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори за вчителем/вчителькою:

Райдуга місток зробила —
Сонце з Хмарою здружила.
Хай з них приклад беруть діти.
Треба дітям всім дружити.
Олена Гапонюк

Словник • Szótár

друг – barát
дружи́ти – barátkozni
по́друга – barátnő
дру́жба – barátság
допомо́га – segítség
чотирила́пі дру́зі – négylábú barátok

Спілкуюся • Beszélgetek

– Скільки дітей на фото?
– П’ятеро.
– Як звати друзів?
– Їх звати Ріанна, Артур, Олесь, Ірина, Микола.
– Що вони роблять?
– Вони гуляють.

▸ Назви своїх чотирилапих друзів

▸ Чому жабка залишається зеленою-зеленою у вірші Лідії Повх? Порівняй її із іншими видами жаб. Звертайся за допомогою до батьків чи інших фахівців.

Журилась під осінь
Маленька жабка.
— Уже потемніла
У соняха шапка.
І жовтими стали
Листочки у клена,
А я іще й досі
Зелена-зелена.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Гра „Назви своїх друзів".

Сім’я • Család

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Працьовита в нас сім’я
…Сів мій тато до стола,
Я вечерю подала,
Засміявсь татусь до мене:
– Ах, хазяєчка мала!
Працьовита в нас сім’я,
Отака росту і я.
Недаремно каже мама:
– Помічниця ж ти моя!

Лідія Компанієць

Словник • Szótár

сім’я́ – család
ма́ма – anya
батьки́ – szülők
та́то – apa
бра́т – fiútestvér
дідусь – nagyapa
жи́ти – élni
рі́дні – rokonság
ра́зом – együtt
сестра́ – leánytestvér
роди́на – rokonsá
де́рево родово́ду – családfa

Спілкуюся • Beszélgetek

▸ Складання розповіді „Моя сім'я".

Це фотографія моєї сім'ї. Це моя мама. Її звуть... . А це тато. Його звати... . У мене є бабуся... і дідусь... . Сестри ... і брати ... . Моя сім'я велика, дружна.

▸ Прослухайте текст в електронному додатку. Обговоріть його.

Мати
Хто тебе так щиро любить,
І вбирає, і голубить,
І кладе у постіль спати?
Мати.
Хто стеріг тебе від злого,
Відмовляв собі усього,
Щоб тобі віддати?
Мати.
Хто тебе узяв за руку
І до школи, до науки
Вів, щоб розуму навчати?
Мати.

Марія Підгірянка

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Робота над прислів'ями „При сонці – тепло, при матері – добре", „До свого роду – хоч через воду".

Урок • Tanítási óra. Lecke

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Знову день почався, діти,
Всі зібрались на урок.
То ж пора нам поспішати –
Кличе в подорож дзвінок.

Словник • Szótár

шко́ла – iskola
клас – osztály
діти – gyermekek
у́чні – tanulók
до́шка – tábla
стіле́ць – szék
сидя́ть – ülnek
урок – 1. tanítási óra
2.lecke

Спілкуюся • Beszélgetek

– Уважно розглянь малюнки та назви, які уроки зображено.

– На малюнках зображені уроки малювання, музики, я досліджую світ, фізкультури.

– Який урок тобі більше до вподоби?

– Я люблю малювання й фізкультуру.

Наче вулик, наша школа,
Вся вона гуде, як рій.
І здається, що довкола
Розквітають квіти мрій.

Дмитро Павличко

▸ Які ще уроки бувають?

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

І набравшись сил за літо,
Галасливі, як пташки,
Знов ідуть до школи діти
І сідають за книжки.

Наталя Забіла

Читаю • Olvasok

▸ З якого твору цей уривок?

– „Я від дідуся втік, від бабусі втік і від тебе втечу”.

Спілкуюся • Beszélgetek

- Розкажи за малюнком.

  – Про кого ця казка?
  – Хто з героїв відсутній на малюнку?
  – Чи є Лисиця позитивним персонажем цієї казки?

- Пригадай, які завдання ти отримав / отримала для цього малюнка.

Досліджую • Vizsgálódom

- Назви казки, про які ти дізнався / дізналася з книжок, відео та телебачення.

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Тихо осінь ходить гаєм.
Ліс довкола аж горить.
Ясен листя осипає.
Дуб нахмурений стоїть.

Надія Приходько

Читаю • Olvasok

▸ З якого твору цей уривок?

– „Ходи, мишко, не біжи, нам ріпку вирвати поможи”.

Спілкуюся • Beszélgetek

▸ Розкажи за малюнком.

– Кого ти бачиш на цьому малюнку?
– Якими словами звертався дідусь за допомогою?
– Хто садив ріпку?
– Чи витягли ріпку із землі?

▸ Пригадай, які завдання ти отримав/отримала для цього малюнка.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Назви героїв своїх улюблених мультфільмів.

Навчальне приладдя • Taneszközök

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Книжка, зошит, ручка, олівець, пензлик, альбом, лінійка, гумка, клей, фарби, рюкзак, портфель.

Цю з підручниками скриню
Я щодня несу на спині.
Як до школи прибігаю,
То тоді її знімаю. *(Рюкзак)*

Словник • Szótár

кни́жка – könyv
зо́шит – füzet
пе́нзлик – ecset
виси́ть – függ (lóg)
альбо́м – album
лінійка – vonalzó
гу́мка – radír
кле́й – ragasztó
фа́рби – festékek

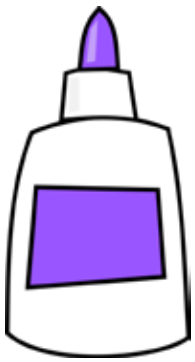

Спілкуюся • Beszélgetek

– Що у шкільному рюкзаку?

– У рюкзаку є олівці, фарби, пензлик, лінійка, фломастери, калькулятор, підручники, блокнот.

– Чого не вистачає у рюкзаку?

– У рюкзаку не вистачає зошитів, клею, спортивної форми.

▸ Яка твоя думка що може замінити в майбутньому шкільний рюкзак? Чому ти так вважаєш? А які навчальні приладдя не треба замінювати? Чому?

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Досліди навчальні речі та їх використання в житті.

▸ Гра „Хто швидше збере рюкзак?”

Навчання • Tanítás, oktatás

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Розклад, навчити, писати, читати, досліджувати, наука, музика, фізкультура, уроки.

На базарі їх не купиш,
На дорозі не знайдеш,
І не зважиш на терезах,
І ціни не підбереш.

(Знання)

Словник • Szótár

ро́зклад – órarend
навчи́ти – megtanítani
чита́ти – olvasni
нау́ка – tudomány
му́зика – zene
фізкультура – testnevelás
уроки – leckék, iskolai házi feladadok

Спілкуюся • Beszélgetek

– Де знаходяться діти на першому малюнку?
– На першому малюнку діти знаходяться в кімнаті.
– Що вони роблять?
– Вони досліджують зоряне небо.
– Що роблять діти на другому малюнку?
– На другому малюнку діти дистанційно навчаються.

▸ Вибирай один із варіантів та поясни чому:

1. Люблю навчатися дистанційно.
2. Люблю навчатися індивідуально.
3. Люблю навчатися офлайн.
4. Люблю навчатися офлайн і дистанційно.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Яку інформацію для навчання ти отримуєш з різних джерел?

▸ Гра „Всезнайко”.

Малювання • Festés, rajzolás

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Малювала зранку мишка
Три цукерки, два горішки.
А в обід в куточку сіла
І смачний малюнок з'їла.

Словник • Szótár

малюва́ти – rajzolni, festeni
кольоро́ві олівці – színesceruzák
фа́рби – festékek
малю́нок – rajz, festmény, kép
фіоле́товий – lila, ibolyaszínű
те́мні кольори́ – sötét színek

Спілкуюся • Beszélgetek

– Що малює хлопчик на першому малюнку?
– Хлопчик малює портрет.
– Що малює дівчинка на другому малюнку?
– Дівчинка малює пейзаж.

▸ Створи власний малюнок, підбираючи техніку:

— розтушування;
— штрихування;
— малювання гуашшю;
— малювання аквареллю;
— малювання фарбами;
— малювання кольоровими олівцями.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Виконай інтерактивну вправу в електронному додатку.

▸ Про що можна дізнатися з малюнка?

▸ Екскурсія до парку „Осінні барви”.

Кольори • Színek

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Сім братів–королів
В королівстві кольорів.
Кожен кольором керує
В королівстві королює.

Олег Орач

Із семи стрічок веселих
утворилася веселка,
і щоб знати кольори,
ти лічилку повтори.

Леся Вознюк

Словник • Szótár

бі́лий – fehér
черво́ний – piros
жо́втий – sárga
блакитни́й – világoskék
чо́рний – fekete
зеле́ний – zöld
си́ній – kék
пома́рáнчевий – narancssárga
те́плі кольори́ – meleg színek
свíтлі кольори́ – világos színek
весе́лка – szivárvány

Спілкуюся • Beszélgetek

– Скільки кольорів у веселки?
– Веселка має сім кольорів.
– Якого кольору небо?
– Небо блакитного кольору.

▸ Навчись запам'ятати назви кольорів за допомогою вірша «Кольори».

Любить пензлик мій до свят
Собі чубчик фарбувати
Він у райдугу пірнає
Кожний колір називає:
Це червоний, жар скаче,
Це оранжевий, гарячий,
Жовтий, як пшениця в полі
Мов трава – зелений колір,
Голубий – як краплині
А наступний колір – синій,
Синій колір, ніби річка,
Фіолетовий , мов нічка.»

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Виконай інтерактивні вправи в електронному додатку.

▸ Які кольори переважають у національних предметах побуту (рушник, сорочка, скатертина)?

Лічба • Számolás

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Один, два, три, чотири, п’ять, шість, сім, вісім, дев’ять, десять.

Перший, другий, третій, четвертий, п’ятий, шостий, сьомий, восьмий, дев’ятий, десятий.

З лісу вибігла Лисичка.
Перший номер – одиничка.
А за нею мчить Сова.
Гляньте: в неї – номер два!
Їжачок – клубком з гори:
От так номер – номер три.
Найметкіша з усіх звірів
Білка з номером чотири.
Прудконогий – не спіймать:
Хто це? Зайчик – номер п'ять.

Іван Левченко

Словник • Szótár

один – egy
два – kettő
три – három
чоти́ри – négy
п'ять – öt
шість – hat
сім – hét
вісім – nyolc
де́в’ять – kilenc
де́сять – tíz
прудконо́гий – fürgelábú

Спілкуюся • Beszélgetek

Один хлопчик

Одна дівчинка

Одне яблуко

Два хлопчики

Дві дівчинки

Два яблука

Три хлопчики

Три дівчинки

Три яблука

Досліджую • Vizsgálódom

- Виконай інтерактивні вправи в електронному додатку.
- Досліди правильну фонетично-артикуляційну вимову слів *один*, *два*, *три*, *чотири*, *п'ять*.

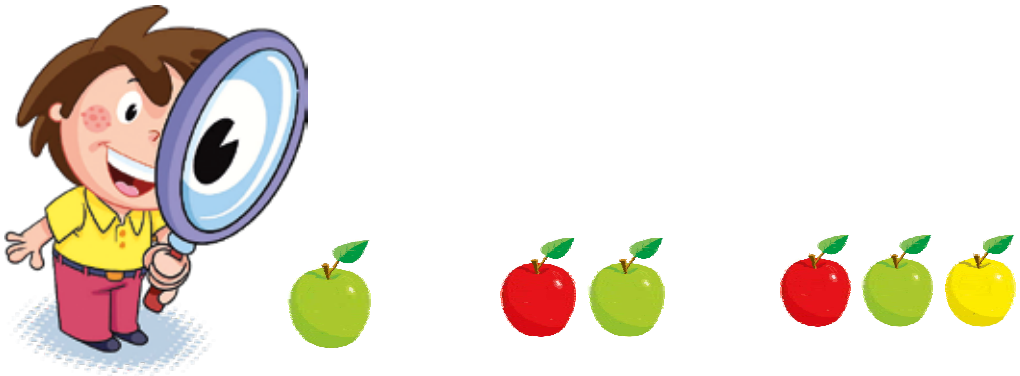

Доба. Тиждень. Дні тижня • Egy nap. A hét. A hét napjai

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Ранок, день, вечір, ніч.

Тиждень, понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота, неділя.

Стоїть старий дуб.
На ньому дванадцять гілок,
На кожній по чотири гнізда,
У кожному гнізді по 7 яєць.
(Рік, місяці, тижні, дні)

Запам'ятайте! В українській мові *ранок*, *день*, *вечір*, *понеділок*, *вівторок*, *четвер*, *тиждень* – він (мій). *Ніч*, *середа*, *п'ятниця*, субота, *неділя* – вона (моя).

Словник • Szótár

доба́ – huszonnégy óra
ра́нок – reggel
день – nap
ве́чір – este
ніч – éjszaka
понеді́лок – hétfő
вівто́рок – kedd
середа́ – szerda
четве́р – csütörtök
п'я́тниця – péntek
суббо́та – szombat
неді́ля – vasárnap

Спілкуюся • Beszélgetek

– Коли ти прокидаєшся?
– Я прокидаюся вранці.
– Яка зараз частина доби?
– Зараз день.

▸ Про що мовиться у вірші?

Вранці ми із добрим ділом
День вінчаєм — понеділок.
Ніченька минула скоро-
Зустрічаємо — вівторок.
Далі спритна, молода
Поспішає середа.
А четвертий день тепер —
Називається — четвер.
Діло добре ладиться,
Як настане п'ятниця.
Дома скрізь кипить робота
Як почнеться день субота.
А субота з хлібом-сіллю
Привела сестру неділю.
Ось і тижневі кінець
Хто трудився молодець!

Степан Жупанин

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Виконай інтерактивні вправи в електронному додатку.

▸ Досліди, яку інформацію ти отримав / отримала за день, добу, тиждень.

Місяці. Пори року • Hónapok. Évszakok

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Рік має 4 пори: осінь, зима, весна, літо.

Рік має 12 місяців: січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад, грудень.

Словник • Szótár

зима́ – tél
гру́день – december
сі́чень – január
лю́тий – február
весна́ – tavasz
бе́резень – március
кві́тень – április
тра́вень – május
лі́то – nyár
че́рвень – június
ли́пень – július
се́рпень – augusztus
поливає квіти – locsolja, öntözi a virágokat
купа́ється – fürdik
дощ – eső
парасо́лька – esernyő
сніговик – hóember

Спілкуюся • Beszélgetek

- Послідовно назви пори року, а потім місяці.
- Вибери один із варіантів

Варіанти:

1. Створи власну картину "Пори року".
2. Створи власний колаж "Пори року".
3. Знайди картини про пори року із різних джерел.

Досліджую • Vizsgálódom

- Виконай інтерактивні вправи в електронному додатку.
- Які зміни відбуваються у природі восени, взимку?

Осінь • Ősz

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Тихо осінь ходить гаєм,
Ліс довкола аж горить.
Ясен листя осипає,
Дуб нахмурений стоїть.

Надія Приходько

Невидимка по лісі грає,
Всі дерева роздягає.

(Осінь)

Хто золотом дерева вкриває,
А потім його зриває?

(Осінь)

Словник • Szótár

о́сінь – ősz
ве́ресень – szeptember
жо́втень – október
листопа́д – november
ра́ння о́сінь – korai ősz
пі́зня о́сінь – késő ősz
жо́вте ли́стя – sárga falevelek
урожа́й – termés
збира́ють урожа́й – betakarítják a termést
пого́да – időjárás
ві́тер – szél
гай – liget
я́сен – kőrisfa
дуб – tölgy (fa)
нахму́рений стої́ть – komoran áll
зо́лотом вкрива́є – bearanyozza

Спілкуюся • Beszélgetek

– Яку пору року нагадує нам цей малюнок?
– Цей малюнок відображає осінь.
– Якого кольору листя на деревах?
– Листя на деревах жовтого кольору.

▸ Які природні зміни відбуваються? Про що нам повідомляє природа?

Жовте листячко летить,
Під ногами шелестить.
Сонце вже не припікає
І коли це все буває?
(*Восени*)

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Гра „Осінній хоровод”.

▸ Досліди фонетично-артикуляційне вимовлення звука [о].

Овочі • Zöldségek

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Ходить гарбуз по городу,
питається свого роду:
"Ой чи живі, чи здорові
всі родичі гарбузові?"
Обізвалась жовта диня,
гарбузова господиня:
"Іще живі, ще здорові
всі родичі гарбузові."

Що то за голова
Що лиш зуби і борода?
(Часник)

Словник • Szótár

о́вочі – zöldségek
капу́ста – káposzta
огірко́к – uborka
реди́ска – retek
буря́к – cékla
карто́пля – burgonya
цибу́ля – hagyma
помідо́р – paradicsom
петру́шка – petrezselyem
гарбу́з – tök
каву́н – görögdinnye
хрін – torma
ди́ня – sárgadinnye
мо́рква – sárgarépa

Спілкуюся • Beszélgetek

– Які овочі ростуть на городі?

– На городі росте картопля, буряк, морква, цибуля, часник, огірки, помідори, гарбуз, диня, кабачок, горох, квасоля, перець, біб, баклажани, капуста, редиска, кріп, кавун.

▸ Відгадай загадку.

Ген із поля до села
В кухню тіточка прийшла.
На підлозі сіла: хрусь! —
Я сама не роздягнусь!
Стали тітку роздягать
І зняли хусток із п'ять.
Фартухи, кожух, каптан...
Аж лишився... качан.
Як же зветься тітка тлуста?
Здогадалися? (*Капуста*)

Лідія Повх

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Гра „Ходить гарбуз по городу".

▸ Переглянь мультфільм та виконай інтерактивні вправи в електронному додатку

▸ Досліди, коли які овочі дозрівають.

Фрукти • Gyümölcs

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Щедра осінь і багата
З подарунками прийшла.
Тож дозволь нам запитати:
– Що ти, осінь, принесла?
– Принесла пшениці.
– Будуть паляниці!
– Стиглі груші запашні.
– Заготуємо сушні.
– Ось городина для вас!
– Буде суп і борщ у нас!
– Стиглі яблука, мов жар.
– На варення, на узвар!

Словник • Szótár

фру́кти – gyümölcs
гру́ша – körte
ви́шня – meggy
горі́х – dió
бана́н – banán
я́блуко – alma
сли́ва – szilva
лимо́н – citrom
я́годи – bogyók
мали́на – málna
полуни́ця – szamóca
виногра́д – szőlő
де́рево – fa
кущ – bokor

Запам'ятай: Яблуко, груша, слива — це *фрукти*. Малина, полуниця, виноград — це *ягоди*. Яблуня – це *дерево*. Малина — *кущ*.

Спілкуюся • Beszélgetek

– Що росте на деревах?

– На деревах ростуть яблука, груші, сливи, горіхи, вишні, черешні, абрикоси, персики, айва.

– Що росте на кущах?

– На кущах росте виноград, аґрус, малина, смородина, порічки, полуниці, суниці, чорниці, лохина, шипшина.

▸ Що серед фруктів зайве?

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Досліди, коли які фрукти дозрівають.

▸ Виконай інтерактивну вправу в електронному додатку.

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Білі мухи налетіли,
Все подвір'я стало білим.
Не злічити білих мух,
Що летять, неначе пух.

Максим Рильський

Словник • Szótár

зима́ – tél
сніг – hó
хо́лодно – hideg van
санча́та – szánkó
ковзани́ – korcsolya
гра́тися – játszani
моро́з – fagy
лід – jég
са́ни – szán
лижі – sí
ката́тися на ковзана́х – korcsolyázni
ката́тися на са́нях – szánkózni
птахи́ – madarak
допомага́ти – segíteni

Спілкуюся • Beszélgetek

– Пригадай, які пори року ми знаємо.

– Ми знаємо такі пори року: осінь, зима, весна, літо.

– Що зображено на цьому малюнку?

– На цьому малюнку зображено зимові розваги дітей.

▸ Які природні явища відбуваються взимку? Назви та опиши.

▸ Відгадай загадки.

Вкриває землю й океан
А називається...
(*Туман*)

Без рук, без ніг, на гору побіг
Рукавами махнув — дерево зігнув.
(*Вітер*)

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Екскурсія до зимового лісу.

▸ Досліди, які зміни відбуваються у природі в цю пору року у світі.

Святий Миколай • Szent Miklós

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Забілів від снігу гай.
Де наш святий Миколай?
Йде із ангелом ясненьким,
Усміхається миленько.

Він за нас все пам'ятає,
Нагороди зготовляє,
Нам даруночки приносить,
Для нас в Бога ласки просить.

Словник • Szótár

свя́то – ünnep
співа́ти – énekelni
святи́й Микола́й – Szent Miklós
розповіда́ти – elmondani, elmesélni
че́мні – illedelmesek, szófogadók
дізна́тися – megtudakolni
отри́мати – kapni
подару́нки – ajándékok

Спілкуюся • Beszélgetek

– Хто такий святий Миколай?

– Святий Миколай – це святий, чудотворець, який охороняє дітей, піклується про них.

– Чому діти чекають святого Миколая?

– Діти чекають Миколая, адже на це свято вони отримують подарунки.

- Роздай дітям подарунки.

- Які добродії існують у різних народів?

- Які народні звичаї святкуються протягом року у твоєму краю?

Досліджую • Vizsgálódom

- Виконай інтерактивну вправу в електронному додатку.

- Досліди, як відзначають день святого Миколая у світі?

Різдво • Karácsony

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Ми Різдво Христа шануєм
І щороку колядуєм.
Слави Бога у хвалі
Всі великі та малі.

Словник • Szótár

Різдво́ Христо́ве – Karácsony
Ісу́с Христо́с – Jézus Krisztus
Христо́с наро́ди́вся! – Megszületett Krisztus
Славімо Його́! – Dicsőítjük Őt!
коля́да́ – kántálódalok
кані́кули – szünidő
ялино́нка – fenyőfa, karácsonyfa

Спілкуюся • Beszélgetek

– Що таке Різдво?

– Різдво — це біблійне свято народження Ісуса Христа.

– Де Ісус Христос народився?

– Ісус народився у місті Вифлеємі.

▸ Обери один із варіантів та поясни чому:

Варіанти:

1. Намалюй вертепну зірку.
2. Зроби власний вертеп чи зірочку з підручних матеріалів разом із батьками.
3. Інсценуй перед класом колядку.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Виконай інтерактивну вправу в електронному додатку.

▸ Чи відзначають Різдво у твоїй родині?

▸ На яких мовах ти чув / чула колядки?

Слухаю • Hallgatok

- Послухай і повтори:

Є у яблуні подружка –
Соковита жовта грушка.
У середині чудова,
Ароматна і медова.

Катерина Перелісна

Читаю • Olvasok

- Згадай, з якої теми ці малюнки.
- Що зображено на цих малюнках?
- Назви які пори року зображені на малюнках.

Спілкуюся • Beszélgetek

- Які овочі ти знаєш?

▸ Розглянь малюнок. Назви овочі які на ньому зображені.

Досліджую • Vizsgálódom

▸ Досліди, яку інформацію ти отримав / отримала за цей період з різних джерел.

▸ З якими фонетично-артикуляційними труднощами ти зустрівся / зустрілася?

Конкретно-очікувальні результати • **Konkrét, várható eredmények**

Слухаю • Hallgatok

▸ Послухай і повтори:

Сніг на полях,
Лід у річках,
Хуга гуляє.
Коли це буває?
(ɒwnƐ)

Читаю • Olvasok

▸ Згадай, з якої теми це зображення.

Спілкуюся • Beszélgetek

▸ Пригадай, які кольори ти вивчив. Який твій улюблений колір?

▸ Назви зображені кольори.

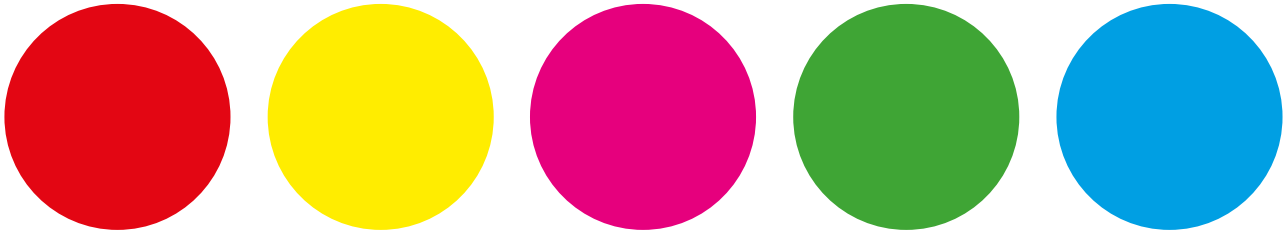

- Що росте в саду?

- Які ягоди ти знаєш?

- Згадай, що росте на кущах, а що на деревах?

Досліджую • Vizsgálódom

- Досліди, яку інформацію ти отримав / отримала за цей період з різних джерел.

- З якими фонетично-артикуляційними труднощами ти зустрівся / зустрілася?

Додаток.
Навчально-методичні матеріали

Ст. 4-5

Ознайомлення дітей зі словами ввічливості, формами звертання, вітання, знайомства. Добрий ранок!...

Ст. 5-6

Ознайомлення дітей зі школою, з класом. Збагачення знань про класні кімнати, їдальню, бібліотеку, спортивний зал, музичну кімнату, актовау залу, комп'ютерний клас, кабінет директора, медичний кабінет...

Перевірка вивчених слів української мови за допомогою запитань:

Який наш клас? Де він розміщений? Біля чого? Хто присутній у нашому класі? Що є у нашому класі? Як звати вчителя / вчительку? Що він / вона робить? Де учні / учениці? Що треба сказати, коли заходиш у клас?

Фрази для засвоєння:

Це наш клас. Ми – учнівство. Мене звати Микола. У класі є парти, стіл, дошка. Почався урок. Учитель / учителька розповідає. Учні / учениці слухають. Наш клас великий, світлий.

Практична робота.

Назвати українською мовою предмети, на які вказує вчитель / учителька або учень / учениця у класі. Екскурсія по класу.

Уміння вести діалог: Учитель / учителька – учень / учениця, учень / учениця – учитель / учителька.

Усвідомлення учнем / ученицею того, що кожна річ – це результат колективної праці. Виховання бережного ставлення до своїх і чужих речей, шкільного майна.

Бесіда на тему: „Бережи книгу – це твій друг!"

Ознайомлення дітей з різними навчальними закладами. Орієнтація дітей на вибір професії. Прищеплення дітям любові до рідної школи, до знань, поваги до учитель / учительки.

Закріплення знань слів української мови за допомогою запитань:

Хто ходить у садок? А хто йде до школи?

Уміння розповідати про свою школу.

Провести екскурсію по рідній школі.

Ст. 8

Дитячі ігри, забави. Колискові пісні. Ігри: „Відгадай, чий голос", „Відгадай, хто кричить", „Мій дзвінкий веселий м'яч". Іграшки. Ми граємось.

Загадки, пісеньки, фізкультхвилинки.

Розвиток усного монологічного мовлення рідною мовою. Ознайомлення з найбільш поширеними серед дітей іграми та забавами, колисковими піснями, загадками.

„Піжмурки", „Класики", комп'ютерні ігри, спортивні (футбол, хокей), ігри з дитячими іграшками.

На цей урок кожен учень / учениця приносить свою улюблену іграшку. Вчитель / вчителька пропонує кількома реченнями розповісти рідною мовою про те, за що кожен любить саме цю іграшку.

– Діти, я бачу, що ви дуже любите свої іграшки. Але вашим іграшкам стало чомусь дуже сумно, вони ось-ось заплачуть. Як ви думаєте, чому?

– Тому, що вони хотіли б познайомитися одна з одною, але не знають, як їх звати.

– Правильно. Тому вивчимо українською мовою назви іграшок, а тоді познайомимо їх між собою.

Учитель / учителька бере в руки іграшку, називає її, діти всі разом повторюють назву.

– А тепер ми вже можемо познайомити наші іграшки між собою.

Після знайомства можна запропонувати дітям гру „Впізнай іграшку" або „Магазин".

Для проведення гри „Магазин" усі іграшки виставляються на столі. Один з учнівства – продавець / продавчиня, решта – покупці. Покупці повинні правильно назвати іграшку, а продавець / продавчиня – відшукати її серед інших.

Розпізнавання вивчених українською мовою слів за допомогою запитань.

Хто? Що? Що робить? Як одягнуті діти?

Кому співають колискові пісні? Хто вам співав колискові пісні? Як співає мама?

Використання прийому-вказівки: „Українською мовою буде так..."

Вивчення гри-хороводу „Подоляночка".

Прислів'я

Хто день починає з зарядки,
У того всі справи в порядку.

Виховання культури поведінки та спілкування (в класі, на вулиці, вдома, у громадських місцях – їдальні, кафе, тролейбусі, в театрі).

Перевірка вивчених українською мовою слів за допомогою запитань.

Як тебе звати? З ким ми вітаємось? Коли і як ми вітаємось? Хто вітається першим? Як себе поводити в громадському транспорті? Як допомагати літнім людям? Як правильно переходити дорогу в місті? А в селі? Як треба себе поводити в гостях? А в кіно, театрі?

Вправи, які формують уміння ввічливо вітатися. Демонстрування форм ввічливого вітання перед класом (двоє учнів/учениць).

Вивчення напам'ять приказок:

Ввічливих та лагідних скрізь шанують.

Слово до слова – складається мова.

Інсценування життєвих ситуацій:

Хто перший має зайти в клас?

Які слова при цьому має сказати хлопчик чи дівчинка?

Як поступитися місцем?

Які слова ввічливості вживають, коли позичають крейду, повідомляють учителеві про щось? У гардеробі?

Які слова говорять перед початком обіду? Коли закінчили обідати?

Гра „Привітайся".

– Які вітання ви знаєте?

– Як привітатися з ровесником / ровесницею, мамою, сусідом / сусідкою, учителем / учителькою?

– Покажіть форми ввічливого вітання перед класом (привітайте один одного).

Гра „Папуги" (повторити за учителем / учителькою).

У різних народів побутують традиційні форми спілкування, які склалися історично. Навіть вітатися при зустрічі люди можуть кланяючись, цілуючись, потискуючи один одному руки, промовляючи певні слова.

Гра „Ввічливі діти".

(Учитель / учителька може вести гру рідною мовою, а пропущені слова діти називають українською мовою).

– Зараз, діти, ми пограємось у цікаву гру. Я пропускатиму деякі слова, а ви ці слова будете називати українською мовою. Отже, почнімо. Будьте уважні!

У 1 клас прийшла новенька дівчинка. Вона зайшла до класу і тихо сказала … … *(Добрий день!)*

Діти радісно і голосно відповіли … … *(Добрий день)*

Як же її звати? – подумали діти, а Сергійко запитав: … … *(Як тебе звуть?)*

„Наталка", – відповіла дівчинка. Максимко запропонував їй стілець і сказав: … … *(Будь ласка)*.

Наталочка сіла і сказала: … … *(Дякую)*.

Діти на перерві гралися. Та ось Іринка ненароком штовхнула Наталочку, повернулася до неї і попросила: … … *(Вибач, будь ласка)*.

Робота з прислів'ями.

Добре слово краще за цукор і мед.

Шануй людей – і тебе шануватимуть.

Одне приємне слово – наче сад цвіте.

Якщо ввічливо попросити – завжди дадуть.

Вивчення напам'ять (на вибір):

До всіх сердець, як до дверей,
Є ключики малі,
Їх кожен легко підбере,
Якщо йому не лінь.
Ти мусиш, друже, знати їх,
Запам'ятать не важко:
Маленькі ключики твої –
„Спасибі" і „Будь ласка".
(А. Костецький)
Усміхнися всім навколо:
небу, сонцю, квітам, людям.
І тоді обов'язково
день тобі – веселим буде!
(А.Костецький)

Місто ввічливих:

1. При зустрічі треба…(вітатися).
2. Прощаючись, кажи…(до побачення).
3. У транспорті діти…(поступаються місцем старшим).
4. По закінченні їди треба…(подякувати).

Ст. 12-18

Українські народні казки „Ріпка", „Коза і семеро козенят", „Колобок". Ознайомлення зі змістом українських народних казок рідною мовою дітей. Уславлення в казках доброти, людяності, почуття дружби, слухняності, засудження зла, нечесності, підступності. Робота над засвоєнням слів-назв українською мовою.

Уміння сприймати на слух вивчені слова та фрази і виразно, правильно вимовляти їх хором і поодинці.

1. Мій дідусь, моя бабуся, мій песик, наша кішка.

Дідусь посадив ріпку. Ріпка виросла. Виросла велика. Дідусь тягне ріпку. Витягнути не може. Дідусь кличе бабусю. Бабуся за дідом, дідусь за ріпку. Тягнуть, тягнуть – витягнути не можуть. Тягнуть, тягнуть – витягнули ріпку.

2. Коза пішла в ліс. Вовк прийшов і почав співати. Козенята відчинили двері.

Пісня, яку співала Коза-дереза:

Діточки мої, козеняточка,
одмикайтеся, одчиняйтеся,
ваша матінка прийшла,
молочка вам принесла!

3. Баба зробила з борошна колобок. Вона його випекла. Поклала на підвіконня. Він стрибнув і покотився по дорозі.

– Колобок, колобок, я тебе з'їм!

– Не їж мене, я тобі пісеньку заспіваю.

Колобок смачний, медовий, круглий, печений, гарячий.

Лисичка хитра.

Уміння впізнавати, з якої казки звірі-герої, та вимовляти їх назви українською мовою.

Відгадайте, з якої казки уривок:

„Я від дідуся втік, від бабусі втік, і від тебе втечу". *(„Колобок")*

„Ходи, мишко, не біжи, нам ріпку вирвати поможи". *(„Ріпка")*

Яку пісню співала Коза-дереза?

Інсценування уривків казок.

Ст. 22-26

Збагачення словникового запасу дітей, пов'язаного з цією темою. Виховання любові, поваги до батьків, членів своєї родини.

Для вивчення цієї теми варто запропонувати учням принести фотографії своєї сім'ї або окремі дідуся, бабусі, батька, матері і т. ін. На урок запросити членів хоча б однієї сім'ї. Учитель/учителька дає дітям поняття про те, що таке сім'я, а що – родина. Перед дітьми сідають члени однієї сім'ї. Учитель/учителька називає їх, розповідає про цю сім'ю рідною мовою дітей (або хтось із членів сім'ї веде розповідь). Далі учитель/учителька називає кожного члена сім'ї українською мовою, а діти на своїх фотографіях показують їх і разом називають: тато, мама.

Сім'я – це рідні люди, які живуть разом.

Родина – це близькі люди, які належать до одного роду.

Робота над прислів'ями:

При сонці – тепло, при матері – добре.

До свого роду – хоч через воду.

Вивчення напам'ять (за вибором):

Я навчаюся у тата
Мої руки незупинні
то у фарбі, то у глині.
Що не вміють руки нині –
перейнять скоріш повинні.
Я навчаюся у тата
молоток в руках тримати.
Скоро буду майструвати,
бо навчаюся у тата.
(П. Осадчук)

Сьогодні – неділя, бабуся ще спить,
не буду я рано бабусю будить.
Насмажу картоплі сама на сніданок,
Сама підмету я і сіни, і ганок,
Пиріг із повидлом спечу я сама...
А то ж вихідних у бабусі нема!
(І. Деркач)

Мама, тато, дід, бабуся –
Всіх назву, не помилюся.
Старший братик і сестричка –
В нас сімейка невеличка.

Гра „Скажи, хто ти".

– Діти, уявімо, що ми – одна велика родина. А для цього потрібно, щоб кожний з вас назвав себе, сказав про себе одним словом, хто він. *(Я – учень / учениця, я – син, я – дочка, я – сестричка...).*

Ріпка

Українська народна казка

Скорочено "Ріпка"

В одному чудесному селі жив коли давно-предавно чоловік, котрий мав жінку, внучку Марушку, собаку Жучку, кота Мурчика.

Коли наступила тепла весна, все навкруги зазеленіло, дід взяв лопату і пішов на грядки, скопав і посадив зернятко ріпки. Росла ріпка, росла, а дід за нею доглядав.

А коли прийшла золота осінь пішов дід ріпку рвати. Обійшов кругом неї, а вона така велика-превелика виросла, взяв дід за чуб ріпку тягне-тягне, а витягти не може. Пішов дід кликати бабу.

– Йди, поможи мені ріпку витягти!

Прийшла баба на город, взявся дід

за ріпку, а баба за діда. Тягнуть-тягнуть, а витягти не можуть. Пішла баба кликати на допомогу внучку Марушку.

– А йди, онучко, не сиди, ріпку вирвати поможи!

Прийшла Марушка на допомогу. Взявся дід за ріпку. Баба за діда, внучка за бабу, тягнуть-тягнуть, а витягти ріпку не можуть. Пішла внучка кликати собачку Жучку.

– А йди, Жучко, та поможи нам витягти ріпку?

Прибігла собачка ріпку вирівати. От взялися: дід за ріпку, баба за діда, внучка за бабу, Жучка за внучку. Тягнуть-тягнуть, а витягти не можуть. Побігла Жучка кликати кота Мурчика.

– А йди, Мурчику, та допоможи нам витягти ріпку!

Прибіг кіт, взявся

за собачку, собачка за внучку, внучка за бабу, баба за діда, дід за ріпку. Тягнуть-тягнуть, а витягти не можуть. Пішов Мурчик кликати на допомогу мишку. Прибігла мишка, взялася за кота, кіт за собаку, собачка за внучку, внучка за бабу, баба за діда, дід за ріпку. Тягнуть-тягнуть, та як попадають, і ріпка зверху. А мишка плиг під ріпку і заховалася. От таку велику ріпку виростив дід у себе на городі.

І я там була, ту ріпку бачила, а хто не вірить, хай перевірить

Вовк і семеро козенят

Українська народна казка

Жила-була коза. Вона мала семеро козенят і так їх любила, як може любити тільки мати. Ось вона якось надумала йти до лісу пошукати їжі, зібрала у коло усіх своїх діточок та й каже:

– Любі мої дітки, треба мені піти до лісу. А ви, дивіться, стережіться вовка! Якщо він сюди прийде, то усіх вас поїсть – зі шкурою та шерстю! Цей злодій уміє дуже влучно прикидатися, але ви його одразу впізнаєте: він має грубий голос та чорні лапи.

Козенята відповіли:

– Мила матінко, ми будемо обачні, тож йдіть собі, нема чого турбуватися!

Коза поблажливо замекала та й відправилася у подорож.

Час спливав непомітно. Ось раптом хтось грюкає у двері та гукає:

– Діточки рідненькі, діточки маленькі, відімкніться, відчиніться, ваша мати прийшла, вам гостинців принесла!

Але козенята по товстому голосу почули, що це вовк.

– Не відчинимо, – закричали вони, – ти не матуся наша; у тої голос добрий і тонкий, а твій голос товстий: ти – вовк.

Пішов тоді вовк до купця і купив собі крейди великий шматок, з'їв його, і став у нього голос тонкий. Повернувся назад, постукав у двері та й каже:

– Дітки милі, відімкніться, відчиніться, ваша мати прийшла, вам гостинців принесла.

Поклав вовк свою чорну лапу на віконце, побачили її козенята і закричали.

– Не відчинимо, у матусі нашої не чорні лапи: ти – вовк!

Побіг тоді вовк до пекаря й каже:

– Я забився, помаж мені лапу тістом. Помазав йому пекар лапу тістом, побіг вовк

до мірошника й каже:

– Притруси мені лапу білим борошном.

Мірошник подумав: „Вовк, мабуть, хоче когось ошукати", і не погодився.

А вовк каже:

– Якщо ти цього не зробиш, я тебе з'їм.

Злякався мірошник і побілив йому лапу. Ось які бувають люди на світі!

Підійшов злодій втретє до дверей, постукав і каже:

– Дітки милі, відімкніться, відчиніться, ваша мати прийшла, вам із лісу гостинців принесла!

Закричали козенята:

– А ти покажи нам спочатку свою лапу, щоб ми знали, що ти наша матуся.

Поклав вовк свою лапу на віконце, побачили вони, що вона біла, і подумали, що він правду каже, – і відчинили йому двері. А той, хто увійшов, був вовк.

Злякалися вони і вирішили сховатися. Стрибнуло одне козенятко під стіл, друге – на ліжко, третє – на пічку, четверте – у кухню, п'яте – у шафу, шосте – під умивальник, а сьоме – у футляр від стінного годинника. Але всіх їх знайшов вовк і не став довго розбиратися: розкрив пащу і проковтнув їх одного по одному; тільки не знайшов те молодше, що сховалося у годиннику.

Наївшись досита, він пішов, розтягнувся на зеленій галявинці під деревом і заснув.

Приходить невдовзі стара коза із лісу додому. Ах, що ж вона там побачила!.. Двері відчинені. Стіл, стільці, лавки перекинуті, умивальник розбитий, подушки і ковдри з ліжка скинуті. Стала вона шукати своїх діток, але знайти їх ніде не могла. Стала вона їх кликати по іменах, але ніхто не відгукнувся. Нарешті підійшла вона до молодшого, і почула у відповідь тоненький голосок:

– Мила матусю, я у годиннику сховався!

Витягла вона його звідти, і він розповів, що приходив вовк і з'їв усіх. Можете собі уявити, як плакала коза через своїх бідних діточок!

Нарешті вийшла вона у великому горі із дому, а молодше козеня побігло за нею слідом. Прийшла вона на галявинку, бачить – лежить біля дерева вовк і хропить так, що аж гілки тремтять. Роздивилася вона його з усіх боків і побачила, що у великому животі у нього щось ворушиться і перекидається.

„Ах, Боже мій, – подумала вона, – невже мої діточки, яких з'їв він на вечерю, ще живі?" І наказала вона козеняті бігти швидко додому і принести ножиці, голку і нитки. Ось розрізала вона чудовиську живіт, але тільки зробила надріз, а тут і висунуло козеня свою голову. Стала різати живіт далі, – тут і вискочили один по одному всі шестеро, живі-здорові, і нічого з ними поганого не сталося, тому що чудовисько від жадібності ковтало їх цілими. Ось уже радість була! Стали вони ласкатися та горнутися до милої своєї матусі, скакати і стрибати, немов кравчик на весіллі. Але стара коза сказала:

– Йдіть швидко і знайдіть каменів, ми наб'ємо ними живіт проклятущому звірові, доки він ще сонний.

Принесли тут семеро козенят багато-багато каменів і засунули їх вовку у живіт стільки, скільки помістилося. Зашила стара коза йому швидко жи-

віт, а той нічого не помітив, навіть жодного разу не прокинувся.

Виспався, нарешті, вовк, підвівся на ноги і відчув від каміння таку спрагу, що пішов до колодязя води напитися. Тільки він почав рухатися, а камені у животі один об другий стукають. І крикнув вовк:

Щось у пузі стука-грюка,
Ось така мені наука!
Це не козенята-стрибунці,
А важкі прокляті камінці!

Підійшов до колодязя, нахилився до води, хотів напитися, і потягли його важкі камені вниз, так він там і потонув. Побачили це семеро козенят, прибігли до матері і почали кричати:

– Вовк мертвий! Вовк уже мертвий! – і стали від радості танцювати разом із своєю матусею біля колодязя.

Колобок

Українська народна казка

Були собі дід та баба та дожились уже до того, що й хліба нема. Дід і просить:

— Бабусю! Спекла б ти колобок!

— Та з чого ж я спечу, як і борошна нема?

— От, бабусю, піди в хижку та назмітай у засіку борошенця, то й буде колобок. Послухалась баба, пішла в хижку, назмітала в засіку борошенця, витопила в печі, замісила гарненько борошно, спекла колобок та й поклала на вікні, щоб простигав. А він лежав, лежав на вікні, а тоді з вікна на призьбу, а з призьби на землю в двір, а з двору за ворота та й побіг покотився дорогою. Біжить та й біжить дорогою, коли це назустріч йому зайчик.

— Колобок, колобок, я тебе з'їм!

— Не їж мене, зайчику-лапанчику, я тобі пісеньки заспіваю:

— Ану заспівай!

Я по засіку метений,
Я із борошна спечений,—
Я від баби втік,
Я від діда втік,
То й від тебе втечу!

Та й побіг знову. Біжить та й біжить... Перестріває його вовк:

— Колобок, колобок, я тебе з'їм!

— Не їж мене, вовчику-братику, я тобі пісеньки заспіваю.

— Ану заспівай!

Я по засіку метений,
Я із борошна спечений,—
Я від баби втік,
Я від діда втік,
Я від зайця втік,
То й від тебе втечу!

Та й побіг... Аж іде ведмідь.

— Колобок, колобок, я тебе з'їм!

— Не їж мене, ведмедику, я тобі пісеньки заспіваю.

— Ану заспівай!

Я по засіку метений,
Я із борошна спечений,—
Я від баби втік,
Я від діда втік,
Я від зайця втік,
Я від вовка втік,
То й від тебе втечу!

Та й побіг. Біжить та й біжить дорогою... Стрічається з лисичкою:

— Колобок, колобок, я тебе з'їм!

— Не їж мене, лисичко-сестричко, я тобі пісеньки заспіваю.

— Ану заспівай!

Я по засіку метений,
Я із борошна спечений,—
Я від баби втік,
Я від діда втік,
Я від зайця втік,
Я від вовка втік,
Я від ведмедя втік,
То й від тебе втечу!

– Ну й пісня ж гарна! — каже лисичка.— От тільки я недочуваю трохи. Заспівай-бо ще раз та сідай до мене на язик, щоб чутніше було.

Колобок скочив їй на язик та й почав співати:

Я по засіку метений...

А лисичка — гам його! Та й з'їла!

Ст. 28

Сміхотусі

Створю документик —
Комп'ютерний файлик,-
У ньому всміхнеться
Малесенький смайлик.
Щоб всім, хто відкриє
Отой документик,
Зробилося весело
В той же моментик.
Щоб кожному стало
Безжурно й потішно,
Щоб стало прикольно,
Кумедно і смішно.
Щоб маму із татом,
А також бабусю
Наскочили раптом
Тяжкі сміхотусі...
...А я щоб тим часом,
Без зайвого гаму,
На кухню пішов —
І всі коржики згамав!

Сашко Дерманський

Ст. 34

Усвідомлення учнем / ученицею того, що кожна річ – це результат колективної праці. Виховання бережного ставлення до своїх і чужих речей, шкільного майна.

Бесіда на тему: „Бережи шкільні речі!"

Повторення вивчених слів української мови за допомогою запитань:

Що носить учень / учениця у пеналі? А в портфелі? Де лежить зошит? Що лежить на парті?

Фрази для засвоєння:

Книжка, ручка, зошит, олівці – це навчальні предмети. На столі лежать книжка, пенал, пензлик. У портфелі є щоденник, альбом, книги. Спортивні речі складені в мішечку.

Загадка:

Що мовчить, та розуму вчить? *(Книга)*

Бесіда за малюнками

Що потрібно для уроку малювання? *(Показати на малюнку, назвати)*

Які речі потрібні для уроку музики? *(Знайти на малюнку в підручнику)*

Що візьмемо з собою на урок фізкультури?

На якому уроці найчастіше використовують комп'ютер?

Уміння вести діалог

– Ірино, ти ходиш на уроки музики?

– Ні, я ходжу в спортивну секцію.

– Чим ви там займаєтесь? Яким видом спорту?

– Я займаюсь легкою атлетикою. А ти? На якому інструменті граєш?

– Я граю на скрипці.

– Лесю, заграєш мені щось?

– Охоче! Приходь до мене.

– Дякую! Сьогодні прийду.

Гра „Всезнайко".

Гра „Хто швидше збере портфель".

Ст. 40

Ознайомлення з основними кольорами. Виховання естетичних смаків, почуття прекрасного. Розвиток емоційної та зорової чутливості. Вивчення назв кольорів українською мовою. Вміння відповісти на запитання *який? яка? яке? якого кольору? які?*

Подорож до „різнобарвного королівства"

Якого кольору дерева? ? Якого кольору небо? Якого кольору пшениця? Знайди і покажи кольори поруч з тобою.

Вміння вести діалог.

Під керівництвом учителя / учительки діти ведуть розмову про те, якого кольору одяг у кожного з них, шкільні речі, класне приладдя, одночасно повторюючи лексику попередніх уроків.

– Скільки кольорів у веселки?

– Сім.

– Якого кольору небо?

– Голубе (синє, блакитне).

– Якого кольору листя, трава?

– Зелене, зелена.

– Якого кольору очі твого друга?

– Голубі, карі, чорні, сірі...

Прослуховування пісні „Два кольори" у виконанні Дмитра Гнатюка.

Зв'язок з українознавством.

Які кольори переважають у предметах побуту? *(Рушниках, скатертинах, національних килимах)*. Бажано принести на урок вишиті рушники, національні костюми.

Ст. 42

Кількість та порядок переліку предметів при лічбі. Уміння називати дії додавання і віднімання. Вміння пізнавати предмети і геометричні фігури за формою і розміром (квадрат, круг, довгий, короткий, однакові, різні, більший, менший).

Закріплення вивчених слів української мови за допомогою запитань:

Скільки автобусів? Скільки книг? Скільки яблук? Котрий перший? Котра перша? Яка за формою? Довга? Коротка? Більша? Менша? Однакові? Різні? Хто пливе? Хто летить? Що іде? Хто біжить? Хто стрибає?

Слова для засвоєння:

Один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять, десять і навпаки.

Перший, другий, третій, четвертий, п'ятий, шостий, сьомий, восьмий, дев'ятий, десятий.

Практична робота

Уміння порахувати учнів / учениць та шкільне приладдя у класі (парти, стільці, книги).

Вивчити хором лічилку:

Гусенята

Раз, два – всі пірнають,
Три, чотири – виринають,
П'ять, шість – на воді
Кріпнуть крильця молоді.
Сім, вісім – що є сили
Всі до берега поплили,
Дев'ять, десять – розвернулись,
Обсушились, потягнулись.
І пішли попід горою
Снідать травкою смачною.

Цю лічилку можна використовувати на уроках як фізхвилинку з виконанням різних рухів, вправ.

Ст. 45

Доба. Тиждень. Дні тижня. Назви місяців. Пори року.

Поглиблення знань про дні тижня.

Розвиток пізнавальних здібностей.

Модель тижня. Часові та просторові уявлення дітей.

Розширення знань дітей про природу і суспільство.

Перевірка вивчених слів української мови за допомогою запитань:

Коли ти прокидаєшся? Яка зараз частина доби? Який сьогодні день? Який місяць? Яка пора року?

Фрази для засвоєння:

Тепер пора року осінь. Місяць – вересень. Після вересня настане жовтень. А потім – листопад.

Послухати і повторити вірші за учителем/учителькою, вивчити один вірш (на вибір) напам'ять:

У понеділок зранку
Тато дасть ділянку.
У вівторок тато
Всім роздасть лопати.
В середу охоче
Трудимось до ночі.
А в четвер копаєм,
Аж луна за гаєм.
В п'ятницю надію
маєм на неділю.
Стомлені, в суботу
Скінчимо роботу.
А прийде неділя –
приведе дозвілля.

(Т. Коломієць)

Робота за малюнками підручника

Запам'ятайте.

Ранок, день, вечір, понеділок, вівторок, четвер, тиждень – ***він*** (без вживання роду). Ніч, середа, п'ятниця, субота, неділя – ***вона***.

Назвіть ці слова рідною мовою.

Зверніть увагу на слово *тиждень*. В українській мові це слово – ***він***, в угорській – ***вона***.

Практичні вправи:

– Хто живе по сусідству з вівторком? *(Понеділок, середа)*

Які сусіди у неділі? *(Субота, понеділок)*

Ст. 48

Розширення знань дітей про природу. Повторення лексики з тем „Доба. Місяці. Пори року", „Кольори".

Розвиток мовленнєвих умінь та пізнавальних інтересів учнівства. Виховання любові до природи, бережного ставлення до неї.

Урок можна провести по-різному залежно від погоди. Наприклад, у класі провести бесіду за картиною „Осінь" (підручник, , але найкраще було б провести урок-екскурсію по шкільному саду, в гай, ліс і т. ін.

Запропонувати дітям зробити осінній букет із опалого листя дерев.

У ході екскурсії учитель/учителька називає слова українською мовою, діти повторюють їх і складають невеличкі оповідання.

Пора року – осінь. Листя зелене, жовте, червоне. Листя падає. Погода тепла. *(Холодно, вітер, іде дощ).*

Відповіді на запитання за малюнками підручника.

Яка пора року зображена? Якого кольору листя на деревах? Куди прийшли діти? Що вони роблять? Які ознаки пізньої осені?

Вивчення напам'ять віршів (за вибором).

Вересень
Щедрий місяць вересень
У віночку з вересу.
Він усе, що в нього є,
Добрим людям віддає!

Осінь
Золотисті і червоні
всі дерева у діброві.
Жовте листя обліта, –
осінь, осінь золота!

Робота із загадкою. Невидимка ходить в гаї, всі дерева роздягає. *(Осінь)*

Гра „Осінній хоровод".

Усі діти беруться за руки і стають у коло. В центрі – дівчинка-осінь у вінку з опалого листя або осінніх квітів. Діти ходять по колу і співають:

Осінь, осінь тут гуляла, З нами, листя, покружляй,
З дерев листя позривала В хороводі погуляй.
Листя золотеє, золотеє. Листя золотеє, золотеє.

Дівчинка-осінь вибирає когось із кола, кружляє з ним, приводить на місце, знову когось вибирає...

Ст. 48

Пори року

Березень місяць льоди поломить, –
Весняну пісню річка задзвонить.

Квітами квітень усіх привітає,
Усі садочки порозквітає.

Гей, травень прийде у дні чудові,
Простелить всюди трави шовкові.

Місяць червень луги косить,
Червоним соком ягідки зросить.
Місяць липень гарячим літом
Обсипле липи пахучим цвітом.

Місяць серпень серпом задзвонить,
Достиглий колос додолу склонить.

Вересень місяць добре ґаздує,
Овоч смачненький дітям дарує.

Місяць жовтень мряку розсіє,
В лісах, в садочках лист пожовтіє.
Листопад – той жалю не має:
З дерев останнє листя зриває.

Місяць грудень на радість людям
Сніжком присипле змерзле груддя...

Ой, місяць січень кличе мороза,
Морозить лиця, щипає носа.

А місяць лютий вітрами дує,
На водах з льоду мости будує

Ст. 50

Овочі. Народна пісня „Ходить гарбуз по городу".

Розвиток уміння дітей за ознаками, наведеними в загадках, відгадувати предмети. Повторення теми „Кольори", „Осінь". Уміння відповідати і ставити запитання *де? коли? який? яка? яке? які?* Виховання любові до рідного краю, до праці.

Матеріал: сюжетні картинки з теми набір різноманітних овочів у натуральному вигляді.

Цей урок варто провести як предметний. Для цього вчитель/вчителька заздалегідь пропонує учням принести на урок різноманітні овочі (по одному). У вчителя/вчительки на столі та на партах у дітей лежать овочі. Урок розпочинається з відгадування загадок про овочі рідною дітям мовою. Відгадавши загадку, діти показують овочі, що відповідають відгадці. Вчитель/вчителька одразу називає кожен овоч українською мовою, діти повторюють назву. Коли всі овочі будуть названі вчителем/вчителькою і учнями українською мовою, пропонується гра „Господиня".

Одна з учнів/учениць у фартушку підходить до столу, вчитель/вчителька пропонує їй відібрати ті овочі, котрі потрібні для приготування салату. Салат буде смачним тільки тоді, коли учень/учениця назве всі необхідні овочі українською мовою. Гру можна продовжити, відбираючи овочі, необхідні для приготування борщу та ін.

Тут же, на уроці, можна приготувати овочевий салат для всього учнівства (з допомогою батьків). Під час перерви діти пообідають салатом і повторять українською мовою назви овочів, які входять до його складу.

Відгадування загадок:

Продовгуватий, зелененький
І на смак аж солоденький.
Правда, я не фрукт, а овоч.
І подобаюся всім,
Бо їдять мене й сирим.
А ще солять, маринують,
Та на зиму консервують.
Здогадався вже, дружок,
Хто я?.. Мабуть ...
(Огірок)

Я кругленька, червоненька,
З хвостиком тоненьким,
А на смак гіркенька.
На городі мене рвуть
І до столу подають.
(Редиска)

Сам червоний, а чуб зелений.
(Буряк)

Сидить дівка у коморі,
А коса її надворі.
(Морква)

Сидить баба серед літа
У сто сорочок одіта.
(Капуста)

Хто ховає під кущі
Наші юшки та борщі?
(Картопля)

Уміння провести діалог за малюнком ...

Назвіть овочі червоного кольору (помідор, перець, редиска), оранжевого кольору (морква, гарбуз), зеленого (капуста, огірок, горох).

Вивчення напам'ять віршованих рядків:

Їжте, діти, буряки червоненькі,
Будуть ваші щічки завжди рум'яненькі!

Хто капусту вживає в салатах й борщах,
Про хвороби забуде, зросте „на очах".

І картопля, і бульба мене називають,
Шкода, що сирою мене не вживають.

На закріплення можна відгадати загадки, вивчити українську народну пісню „Ходить гарбуз по городу".

Ст.52

Фрукти. Ягоди. Гра „Магазин".

Розвиток навичок вживання нових і вже вивчених слів у типових реченнях. Розрізнення родів у назвах фруктів в українській і рідній мовах (без вживання термінів). Уміння вживати слова *він, вона, воно, цей, ця, це* до слів-назв предметів.

Матеріал: макет дерева, предметні картинки до теми, натуральні зразки фруктів.

Урок можна провести як предметний, за зразком попереднього уроку з теми „Овочі". Інший варіант – у вигляді гри „Збирання фруктів".

Оскільки діти вже вивчили тему „Осінь", урок варто розпочати із повторення цієї теми.

– Крім овочів, восени збирають урожай фруктів. Сьогодні на уроці ми будемо збирати урожай фруктів. Де ростуть фрукти?

– А тепер, діти, заплющіть очі і уявіть собі, що ви в чарівному саду, де ростуть різні фрукти. Не розплющуйте очей доти, поки я вам не дозволю.

– Діти сидять хвилину-другу із заплющеними очима, грає музика. Вчитель/вчителька у цей час „садить" в класі міні-сад. На сухих гілках дерев учитель/учителька розвішує вирізані з картону макети фруктів: яблука, груші, сливи, вишні тощо.

– А тепер, діти, розплющіть очі. Чи такий сад ви собі уявляли?

– Завдання сьогоднішнього уроку полягає в тому, щоб зібрати урожай фруктів. Але сад цей чарівний. Тому жодного фрукта ви не зможете зірвати, поки не вивчите їхні назви українською мовою.

Діти діляться на групи, кожна з яких має своє дерево, з якого повинна зібрати плоди. Переможе та з команд, яка швидше вивчить назви всіх фруктів українською мовою і збере свій „урожай" в кошик.

Урок можна закінчити відгадуванням загадок.

Учитель/учителька пропонує дітям виліпити з пластиліну або намалювати улюблені фрукти.

Уміння відповісти на запитання

Що росте на городі? Що росте в саду? Що роблять діти? Які фрукти дозрівають першими? Які ще фрукти ростуть у наших місцях, але на малюнку їх немає? Які з фруктів, зображених на малюнку, не ростуть у нас?

Запам'ятай:

Яблуко, груша, слива – це фрукти.
Малина, полуниці, виноград – це ягоди.
Яблуня – це дерево. Малина – кущ.

Складання оповідання за малюнком ....

Це виноградник. Діти збирають виноград. Він уже достиглий, дуже смачний і корисний. Виноград має багато вітамінів.

Гра „Вгадай за описом".

Учитель/учителька описує словесно один із видів фруктів, а діти відгадують назву. Наприклад: червоне, кругле, солодке, смачне *(яблуко)*; довга, синя, соковита *(слива)*.

Хоровод „Що нам осінь принесла?"

Щедра осінь і багата
З подарунками прийшла.
Тож дозволь нам запитати:
– Що ти, осінь, принесла?
– Принесла пшениці.
– Будуть паляниці!
– Стиглі груші запашні.
– Заготуємо сушні.
– Ось городина для вас!
– Буде суп і борщ у нас!
– Стиглі яблука, мов жар.
– На варення, на узвар!

Для закріплення тем „Овочі", „Фрукти" можна провести гру „В магазині"

Ст.54

Розширення знань дітей про природу, рослинний і тваринний світ. Актуалізація словникового запасу учнівства, поповнення новими словами. Повторення теми „Пори року". Виховання бережного ставлення до природи, любові до неї, відчуття себе частиною природи.

Відповідь на запитання:

Яка пора року? Який сніг? Що роблять діти? Які місяці зимові? Як живеться птахам і тваринам узимку?

Доповнити текст

Прийшла…*(зима)*.
Земля вкрилась…*(білим снігом)*.
Школярі/школярки повісили на деревах… *(годівнички)* і насипали в них зерна.
До годівничок прилетіли… *(синички, снігурі)*.

Складання оповідання за малюнком ...

Прийшла зима. Стало холодно. Випав білий пухнастий сніг. Взимку діти граються в сніжки. Вони катаються на санчатах і лижах з гірки. Дітям весело.

Відгадування загадок:

У зимову веселу пору
Ми – кращі друзі дітвори.
Вивозять діти нас на гору,
А ми веземо їх з гори.
(Сани)

Ми маєм грудочки червоні,
І чорні крильця в нас міцні.
На крилах зиму ми приносим,

І звуть нас просто…
(Снігурі)

Фонетична хвилинка (хором виразно промовити):

Зима морозяна надворі. Зоріють в небі ясні зорі.
Замети білі на землі. Заснули зайчики малі.

Вивчити напам'ять вірш зі слів учителя:

Як допоможемо

Холодно взимку зайчатам і білці,
Песику – в будці, у стайні – корівці.
Мерзнуть у котика лапки і вуха,
Мерзне ворона в лиху завірюху.
Горю зарадити можемо –
В будку Шаркові настелим соломи,
Зайчику кинем під кущик
Кілька морквинок, листочок капустки.
Теплу корівці поставим водичку.
Птицям насиплемо крихт в годівничку
Як допоможемо дружно, малята, –
Виживуть взимку птахи і звірята.
(Л. Левченко)

Ст.56

Розширення й активізація словникового запасу учнів/учениць, пов'язаного зі святом Нового року. Розвиток діалогічного та монологічного мовлення. Ознайомлення із традиціями і звичаями українського народу.

В Україні слово *коляда* має аж три значення:

а) Різдвяні свята („Будьте здорові, з Колядою!");

б) пісня, яка співається під час Різдвяних свят („Пустіть його до хати, він вам буде коляду співати!");

в) винагорода за величальну пісню („Ой, і пан іде, коляду несе: коробку вівса, зверху – ковбаса!").

У різних народів існують різні звичаї навіть при святковому вітанні людей. Незнання цих звичаїв може ускладнити спілкування.

Відповіді на запитання:

Де росте ялинка? Що діти почепили на ялинку? Хто танцює з дітьми навколо ялинки? Чому всі діти чекають свята Миколая?

Вивчення напам'ять віршів (за вибором).

Нові санчата по снігу біжать.
Мчать на ялинку веселих малят.
Діти у коло широке стають,
Їм подарунки красиві дають.
Всі подарунки хороші у нас.
Весело діткам в святковий цей час.

Які Добродії існують у різних народів? Які звичаї при святкуванні є у твому краю протягом року?

Вивчення на пам'ять (за вибором) української колядки чи пісні.

Коляд, коляд, коляда,
Холод взимку не біда.
Доста мріяти, чекати
Всім – пора колядувати.

Зміст

Знайомство, вітання, привітання 4
Школа 6
Клас 8
Мої іграшки 10
Ігри, забави 12
Колискові пісні 14
Ввічливість 16
Усна народна творчість. Казка „Ріпка” 18
Казка „Вовк і семеро козенят” 20
Казка „Колобок” 22
Друзі 24
Сім’я 26
Урок 28
Загально-очікувальні результати 30
Конкретно-очікувальні результати 32
Навчальне приладдя 34
Навчання 36
Малювання 38
Кольори 40
Лічба 42
Доба. Тиждень. Дні тижня 44
Місяці. Пори року 46
Осінь 48
Овочі 50
Фрукти 52

Зимові розваги..... 54
Святий Миколай 56
Різдво 58
Загально-очікувальні результати 60
Конкретно-очікувальні результати..... 62
Додаток. Навчально-методичні матеріали 64

Навчальне видання

КРИГАН Серафима Герасимівна, СЕРГІЙЧУК Юліанна Павлівна

УКРАЇНСЬКА МОВА

Підручник для 1 класу з навчанням угорською мовою закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах, з аудіосупроводом)

ЧАСТИНА 1, з аудіосупроводом